

Czy roboty wygryzą nas z roboty?

Prognozy dla rynku pracy w 2030 roku

Za kilkanaście lat rynek pracy będzie wyglądał zupełnie inaczej. Choć zawód przyszłości już teraz posiada 10% osób, to 70% będzie musiało zmienić sposób wykonywania swojej profesji, a 20% powinno liczyć się z tym, że ich obowiązki przejmą roboty. Rozwój technologii przyniesie jednak również nowe miejsca pracy. Ludzie pozostaną niezastąpieni, ale pod jednym warunkiem – muszą być gotowi na ciągłą naukę.

Automatyzacja to jeden z wiodących trendów przyszłości. Czy doczekamy czasów, w których ludzie zostaną zdominowani lub zastąpieni przez roboty? Taka wizja, na dzień dzisiejszy, spełnia się tylko w kinie czy literaturze, a w prawdziwym świecie rozwój technologii daje szansę na realną poprawę warunków życia, w tym również i pracy. O perspektywach rynku zatrudnienia w przyszłości mówią najnowsze badania przeprowadzone przez międzynarodową grupę edukacyjną Pearson, fundację Nesta oraz eksperta z Oxford Martin School. Specjaliści pracujący nad raportem „Future of Skills. Employment in 2030” skupili się na wyodrębnieniu umiejętności oraz obszarów wiedzy, które z uwagi na prognozowane trendy, zmiany społeczne, demograficzne i polityczne, będą już niebawem najbardziej pożądane przez pracodawców.

Prognozy są pozytywne - stanowiska pracy w przyszłości będą prawdopodobnie projektowane tak, by łączyły unikalne kompetencje człowieka z efektywnością, którą zapewni maszyna. Kluczowe założenie tych przewidywań jest jednak oparte na tym, że ludzie dostosują się do zmian na rynku pracy, gdyż to, że one nastąpią, jest pewne. Co się wydarzy? Do 2030 roku aż 90% znanych nam obecnie zawodów ulegnie dezaktualizacji - zdecydowaną większość (70%) czeka „jedynie” lifting, ale 20% aktualnie istniejących stanowisk w ogóle zniknie z rynku, ponieważ zostaną w pełni zmechanizowane. Pojawią się też jednak zupełnie nowe zawody. Niektóre z nich już rodzą się i rozwijają na naszych oczach.

- Nasze badania wskazują, że roboty nie zabiorą nam pracy, niemniej technologia zmieni oblicze gospodarki oraz zatrudnienia. Tym samym już teraz powinniśmy zweryfikować, jakich umiejętności będą oczekiwać pracodawcy i znaleźć sposób, aby je w sobie rozwinąć lub nabyć. Jeśli odpowiednio się przygotujemy, cyfrowa transformacja realnie poprawi życie milionów ludzi na całym świecie, zaradzi globalnemu spadkowi wydajności i rosnącej nierówności dochodów – mówi John Fallon, CEO, Pearson.

Umiejętności przyszłości

Raport „Future of Skills. Employment in 2030” wskazuje, że w nadchodzących latach liczyć się będą 4 główne kategorie umiejętności - interpersonalne, społeczne, systemowe oraz poznawcze. Na rynku pracy potrzebni będą przede wszystkim ludzie chcący się uczyć oraz potrafiący uczyć innych, bo to będzie postawą dla rozwoju i sukcesu. Popytem cieszyć się będzie umiejętność logicznego myślenia, dedukcji, współdziałania, kompleksowego rozwiązywania problemów, oceny sytuacji oraz podejmowania decyzji. Wśród pozostałych, najbardziej pożądanych kompetencji, wedle wszelkich prognoz będą m.in.:

- aktywna nauka i słuchanie

- jasne komunikowanie się
- monitorowanie i ocena wyników
- szybkie reagowanie
- zarządzanie czasem, finansami i ludźmi
- negocjowanie i perswazja
- kreatywność
- wizualizowanie

Eksperti z Pearson zwracają także uwagę na umiejętność określaną jako „social perspectiveness”, czyli zdolność dostrzegania innych ludzi i ich reakcji oraz zrozumienia, z czego one wynikają. Ważna będzie również zdolność autorefleksji, aby móc samodzielnie wyodrębnić to, czego jeszcze nie wiemy, a czego powinniśmy się nauczyć. Ciągła nauka stanie się więc prawdopodobnie potrzebą tak naturalną, jak dostępność online czy korzystanie z technologii w różnych sferach życia. Będzie to potrzeba towarzysząca nam całe życie, niezależnie od wieku.

Sektory na rynku pracy 2030

Technologie, nauki ścisłe, nauki przyrodnicze i medyczne, języki obce oraz edukacja – to, według prognoz, najbardziej perspektywiczne branże, które zdominują rynek pracy przyszłości. W czołówce pożądanых obszarów wiedzy znajdują się także te z zakresu budowy i konstrukcji, produkcji i komunikacji medialnej, zarządzania, ekonomii i rachunkowości, bezpieczeństwa, ochrony oraz produkcji żywności czy przetwórstwa.

Niezależnie jednak od branży i stanowiska, liczyć się będą konkretne umiejętności, które staną się kluczowym wyznacznikiem tempa rozwoju kariery. - *Wiele zawodów, w formie jaką znamy obecnie, najprawdopodobniej ulegnie dużym modyfikacjom lub zaniknie. Już teraz technologie coraz śmielej wkraczają w różne branże, a to determinuje konieczność nabywania nowych umiejętności. Za kilkanaście lat tempo przyswajania nowości wielokrotnie wzrośnie, a zawody, które nie będą wymagały ciągłej nauki, po prostu zginą. Jeszcze dziś często słyszy się takie stwierdzenia, jak np.: „Lekarzem być trudno, nie warto, bo to taki zawód, w którym przez całe życie trzeba się uczyć”. Już za chwilę takie myślenie będzie zdecydowanie wykluczało z aktywności na rynku pracy* – dodaje Marek Jakimowicz, VP Pearson Central & Eastern Europe.

Warto zatem jak najszybciej zdobyć się na autorefleksję i zweryfikować, jakie kompetencje posiadasz, aby zapewnić sobie bezkonkurencyjność na rynku pracy. Inwestycja w umiejętności, które już dziś można rozwijać niezależnie od wykonywanej pracy, na pewno zapoczątkuje w przyszłości.

Raport „Future of Skills. Employment in 2030” powstał w oparciu o badanie ekspertów z Pearson, międzynarodowej grupy edukacyjnej, fundacji Nesta promującej idee szeroko pojętego rozwoju oraz Oxford Martin School, która jest pionierem w światowych badaniach dotyczących edukacji. Raport został wydany we wrześniu 2017 r. Pełna wersja oraz więcej wniosków z raportu dostępne są na stronie www.umiejetnosci2030.pl.

Pearson, inicjator badania, to największa grupa edukacyjna na świecie z 250 letnią tradycją i doświadczeniem we współpracy z instytucjami kształcenia, firmami i rządami na całym globie. Uczestnicząc w procesie edukacyjnym, stawia sobie za cel nadrzędny maksymalizację postępów osób uczących się niezależnie od ich wieku i sytuacji życiowej. Programy kształcenia i rozwoju kwalifikacji Pearson zostały docenione w ponad 100 krajach, tworząc między innymi ramy krajowych systemów kwalifikacji czy podstawę realizacji wielu projektów reformatorskich i rozwojowych. Logo Pearson to „interrobang” – wykrzyknik połączony ze znakiem zapytania, będący symbolem ciekawości odkrywania, radości uczenia się oraz odwagi stawiania pytań i udzielania śmiałych odpowiedzi.